

Tellija: Valgamaa Omavalitsuste Liit

Töö nr 10078

**TAHEVA VALLAS KALLIKÜLAS ASUVA
SARU PRÜGILA SULGEMISKAVA**

Vastutav täitja:

Toomas Ideon

Juhatuse liige:

Indrek Tamm

Tallinn 2012

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS.....	3
1.1	Üldist.....	3
1.2	Prügila üldandmed	3
2	KAVA EESMÄRGID JA TEGEVUST REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID	3
3	KESKKONNAMÕJU HINDAMISE ARUANDE TULEMUSED	4
4	SULGEMISPROJEKT	4
5	SULGEMISTÖÖDE AJAKAVA	4
5.1	Ettevalmistustööd.....	4
5.2	Ehitustööd	5
5.3	Saru prügila sulgemise ehitustööde ajagraafik	5
6	SULGEMISTÖÖDE MAKSUMUS	5
7	JÄRELHOOLDUSE TOIMINGUD	6
7.1	Seire korraldus	6
7.2	Hooldustööd prügilal ja selle ümbruses.....	6

Lisad

Lisa 1. Taheva vallas Kallikülas asuva Saru prügila sulgemine. Keskkonnamõju hindamise aruanne

Lisa 2. Saru prügila sulgemisprojekt

1 Sissejuhatus

1.1 Üldist

Saru prügila sulgemiskava on koostatud Valgamaa Omavalitsuste Liidu tellimusel, kontaktisikuks on Avo Zimmermann, keskkonnaspetsialist, tel 56684360; avo[at]keskkonnakeskus.ee]

Otsustaja ja järelevalvaja keskkonnamõju hindamise osas on Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regioon, kus kontaktisikuteks on Kairid Leks (kairid.leks[at]keskkonnaamet.ee, tel 766 6115) ja Eve Konsap (eve.konsap[at]keskkonnaamet.ee, tel 786 8363).

Saru prügila sulgemise keskkonnamõju hindamise aruande ja sulgemiskava koostas Toomas Ideon (tel 6565428, toomas[at]maves.ee), Indrek Tamm (tel 6565428; indrek[at]maves.ee), Madis Osjamets (tel 6565428, madis.osjamets[at]maves.ee) ja Pille Tomson ning Mats Meriste (MTÜ Karula Hoiu Ühing).

1.2 Prügila üldandmed

Saru prügila asub Valga maakonnas Taheva vallas Kallikülas, Saru lauatehasest linnulennult ca 650 m kaugusel edelas Mustjõe käärus. Prügila asub Koiva-Mustjõe maastikukaitseala Koiva piiranguvööndis. Prügila on nõuetele mittevastav ja suletud jäätmete ladestamiseks. Lähimad elamud jäävad prügilast ca 480 m kaugusele. Prügila keskpunkti koordinaadid on: x 6386747; y 647497.

Prügila hõlmab 2,8 ha suuruse maa-ala, millest prügilademe all on ca 2,1 ha. Ladestatud jäätmete paksus on kuni 3 m ja ladestu maht on ca 55000 m³. Prügilat on kasutatud peamiselt puitlaast- ning saepurujäätmete ladestamiseks, seda alates 1950. aastast. Kohati võib seal leida ka laudprusse, vanarauda, klaasi, autodetaile ning vähesel määral ka olmejäätmeid. Viimastel aastatel mainitud jäätmed osaliselt koristatud..

Jäätmete ladestamine prügilasse lõpetati 2001. a. Prügilat kasutanud Saru lauatehas kuulub käesoleval ajal firmale AS Viljandi Aken ja Uks.

Maanteelt viib prügilani algselt kõvakattega tee ja siis jätkub pinnasetee.

2 Kava eesmärgid ja tegevust reguleerivad õigusaktid

Sulgemiskava koostamise üldiseks eesmärgiks on Saru prügila sulgemine vastavalt õigusaktide nõuetele ja hilisem prügila järelhoolduse korraldamine. Kavandatava tegevuse tulemusel sulandub prügila ümbritsevasse maastikku ja ei tekita probleeme Koiva-Mustjõe maastikukaitseala Koiva piiranguvööndi maastikupildis.

Sulgemiskava annab sulgemistöode ajakava, sulgemistöode arvestuslikku maksumuse ja prügila järelhoolduse toimingute loetelu.

Saru prügila sulgemist reguleerivateks õigusaktideks on Jäätmeseadus (RT I 2004, 9, 52), *EL Nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ, 26. aprill 1999, prügilate kohta* ja keskkonnaministri 29. aprilli 2004. a määrus nr 38 *Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded (nn prügilamäärus RTL 2004, 56, 938)*. Sulgemiskava keskkonnamõju hindamine teostati lähtudes

keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest (RT I 2005, 15, 87).

Prügilamäärus sätestab (§35), et keskkonnamet võib leevendada määruks antud nõudeid prügila kattekihtide osas, kui prügila ohustab keskkonda tavapärasest vähem.

3 Keskkonnamõju hindamise aruande tulemused

Saru prügila sulgemise keskkonnamõju hindamise aruande on koostanud AS Maves ja aruanne on saanud heakskiidu Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regiooni poolt.

Prügila mõju keskkonnale on väike. Prügila katmisega ühel või teisel viisil kaasneb suhteliselt suur mõju keskkonnale, nagu autotranspordiga kaasnev õhusaaste (ka kasvuhooaegaste emissioon) ja müra ning looduslike materjalide kasutamine, lisaks veel kattekihtide veo ja paigaldamisega kaasnev suur maksumus.

Keskkonnamõju hindamise seisukohalt on parimaks lahenduseks prügila nõlvade kujundamine looduslähedasemaks ja seejärel teha ladestule haljastus (hüdrokülv).

4 Sulgemisprojekt

Saru prügila sulgemisprojekti on koostatud AS Maves. Sulgemisprojekt tugineb keskkonnamõju hindamise aruandes toodud järeldustele ja soovitatud prügila sulgemise lahendusele. Sulgemisprojekt on sulgemiskava üks osa.

Saru prügila sulgemise lahendus on järgmine:

- prügila piires ja väljaspool seda olevad laastuhunnikud koristatakse; võimalik, et neid jäätmehääldeid saab kasutada kütteks
- ladestu kujundatakse; nõlvakalded ca 1:10, prügila lael on kalle 1:20 või veelgi väiksem; eesmärgiks on kujundada maastikku sulanduv pinnavorm (suletud prügila)
- ladestu kujundamisel väljasorditud (avanenud) muud jäätmehääldeid kogutakse kokku ja antakse üle jäätmehääldefirmale; avanenud ohtlikud jäätmehääldeid kogutakse kokku ja antakse üle jäätmehääldefirma ning ohtlike jäätmehääldeid käitluslitsentsi omavale ettevõttele
- ümber ladestu rajatakse madal nõva prügilalt valguga sademevee tarbeks; väljakaevet pinnas laotatakse prügila jalamile
- kujundatud prügila pinnale tehakse hüdrokülv; olemasolevat taimestikku tuleb maksimaalselt säilitada
- teenindusteed ümber prügila ei rajata, kuna see kahjustaks ümbruskonna taimestikku.

5 Sulgemistöde ajakava

Sulgemistööd saab jagada kaheks osaks – ettevalmistustööd ja ehitustööd prügilas.

5.1 Ettevalmistustööd

Prügila sulgemise ettevalmistustööd on suures osas tehtud KMH teostamise, prügila sulgemisprojekti ja sulgemiskava koostamisega.

Ettevalmistustöö on ka hanke korraldamine töövõtja leidmiseks.

5.2 Ehitustööd

Ehitustööd hõlmavad prügila lõplikku sulgemist, mille jooksul:

- kujundatakse ladestu nõlvakalded
- rajatakse nõva
- tehakse hüdrokülv

Ehitustööde ajagraafiku rakendumise eelduseks on ettevalmistustööde tähtaegne läbiviimine.

Ehitustööde ajagraafik on hinnanguline ja see on koostatud lähtuvalt Tellija ja Projekteerija nägemusest arvestusega, et ehitustööd tuleb teostada võimalikult lühikese ajaperioodi vältel. Konkreetne tööde järjekord ja tegelik ajakava sõltub eelkõige ehitustööde peatöövõtja poolt koostatavatest tööprojektidest ja tööde teostamise tehnoloogiast.

Ehitustööde ajagraafikus on välja toodud peamiste tööde loetelu, millede alla kuuluvad ka kõik sulgemisprojekti kirjeldatud toimingud.

5.3 Saru prügila sulgemise ehitustööde ajagraafik

Alljärgnevas tabelis on antud ehitustööde ajagraafik.

Nr	Tegevus	2012		
		august	august	august
1	Prügila korrastamine, kuhilate likvideerimine	X	X	
2	Nõlvade kujundamine		X	
3	Nõva rajamine			X
4	Haljastamine (hüdrokülv)			X

6 Sulgemistööde maksumus

Alljärgnevas tabelis on toodud ehitustööde hinnanguline maksumus. Välja on toodud peamiste tööde loetelu, millede alla kuuluvad ka kõik sulgemisprojekti kirjeldatud toimingud. Tegelik tööde maksumus selgub ehitustööde ja ehitustööde järelevalve hangete läbiviimisel. Sulgemistööde maksumus on järgnev:

	Nimetus	Ühik	Kogus	Ühikuhind euro KMta	Maksumus euro KMta
1	Prügila korrastamine (prügila pinnalt jäätmekuhilate likvideerimine, sorditud jäätmed Valga jäätmejaama)	m ³	50	5	250
2	Nõlvade kujundamine	m ³	4000	0,7	2800
3	Nõva rajamine	m	560	1,3	728
4	Hüdrokülv	m ²	15000	0,8	12000
Ehitustööde maksumus kokku					15778
Projekti juhtimine ja ehitusjärelevalve					947
Ettenägematud tööd					1010
Kõik kokku					17735

7 Järelhoolduse toimingud

Pärast sulgemistöode lõppu on vaja teha järelhooldust - kontrollida suletud prügilat ja vajadusel kõrvaldada negatiivsete keskkonnamõjude tekitaja. Käitaja teeb järelhoolduse nõuetele vastavat seiret ja vajalikke töid negatiivsete keskkonnamõjude vähendamiseks ning esitab keskkonnamet kord aastas aruande.

Suletud Saru prügila järelhooldustoimingud on järgmised:

- seire korraldamine
- hooldustööd prügilal ja selle ümbruses.

Eesti õigusaktides ei ole fikseeritud järelhoolduse perioodi pikkust, seega ka seire tegemise kohutuse perioodi. Euroopa Nõukogu direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta on fikseeritud, et järelhoolduse perioodiks on mitte vähem kui 30 aastat. Saru prügila puhul on seireperioodi pikkus kindlasti lühem.

7.1 Seire korraldus

Saru prügilas ei ole tehtud põhjavee seiret, va OÜ Alkranel poolt on tehtud töö *Saru lauatahase prügila (Koiva-Mustjõe luha maa-ala) keskkonnaseisundi ja jääkreostuse likvideerimise aruanne (2006)* raames võetud ühekordsed nõrgvee proovid ja teostatud analüüsid.

Lähtudes eelpool prügila reaalsest mõjust keskkonnale, mida on hinnatud KMH aruandes, pole vaja teostada pinnavee, nõrgvee, prügilagaasi ja põhjavee seiret. Seega pole vaja koguda ka meteoroloogia andmeid.

Veeseire mittevajalikkust näitab ala geoloogilist ehituse ja hüdrogeoloogiliste tingimuste iseloom. Üldine järeldus on – prügila ei ohusta oluliselt veekeskkonda.

KMH aruandes on pööratud tähelepanu kasvuhoonegaasile, seda suuremal määral ettevaatusprintsipi järgides. Kui tavajäätmeprügilate, kuhu on ladestatud olmejäätmeid kohta on tehtud ka Eestis gaasiuuringuid, siis puidujäämete ladestute kohta need puuduvad.

Suletud prügilal tuleb korraldada järelhoolduse perioodil visuaalset seiret kahjustuste ja prügila vajumiste kindlaksmääramiseks. Vajadusel võtta kasutusele vastavad järelhooldustoimingud.

7.2 Hooldustööd prügilal ja selle ümbruses

Erosiooni tagajärjel tekkinud kahjustuste likvideerimiseks kasutatakse rataslaadur-ekskavaatorit ja greiferkopaga varustatud multilift kallurit (vajadusel tellitakse).

Erosiooni tagajärgede likvideerimist teostatakse prügila territooriumil perioodiliselt.